

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoqve Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

Pars III. De malorum Sacerdotum infelici exitu & pœnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

contemptum, & Fratrum persecutionem) & errore
mercede (id est promissione mercedis,) *effusi* (id est
 ipse, in maledicta, & impia consilia ad perdendum
 DEI) & *in Contradictione Core* (id est, rebellio-
 mate contra Superiores,) *perierunt*. *Hi sunt in*
macula (id est, commaculantes corpus crapula,
 libidine, convivas turpibus verbis) *convivantes*
re (id est, scædè & sine reverentia DEI & hominum
 gitantes) *pascentes semetipsos* (& non gregem fru-
 bes *sine aqua* (copiosam pluviam exteriori habita-
 promittentes, sed nihil minùs præstantes) *qua*
na gloriæ laudis, & famæ) *circumferuntur*. *Am-*
sumnales instructuosa, bis mortua (tum per defectu-
 zix, tum per carentiam bonorum operum) *fluctu-*
ris (id est, tumidi, inquieti, tumultuosi, & turbu-
 mam libidinis desinentes) *sidera errantia* (id est, in-
 xoneis doctrinis obnoxia) *quibus servata est*
nebrosa (id est, ignis infernalis) *in aeternum*.
qui segregant semetipsos (à bonis Pastoribus) *an-*
star brutorum viventes non habentes spiritum
 lum ad veros Pastores requisitum.) Brevius vero
 per malos Sacerdotes hoc loco intelliguntur
 suæ, nec alienæ salutis curam habentes, gravibus
 & pessimis exemplis semetipsos & alios perdunt.

II. Porro non exiguum esse talium Sacerdotum
 rum, sat clarè SS. Patres, ipsaque experientia quoties
 monstrant; S. Chrysostomus certè hom. 3. in act.
 pertè ausus est dicere: *Non arbitror, inter Sacer-*
tos esse, qui salvi fiant, sed plures multo, qui per-
causa est, quoniam res excelsum requirit animi
tas enim habet causas, qua depellant ipsum à
buis, & innumeris oculis illi undique opus est. E-
 gustinus tr. de morib. Eccl. bene advertit, *magnum*
lum est, Iudicem fieri vita aliena, qui nescit ten-
ramina vita sua. Perpetienda sunt vitia mala
ut curentur; & prius toleranda pestilentia,
nanda. Difficillimum est hic tenere optimam
dum, & animum pacatum, atque tranquilum.
 breviter explicem, hi agunt, ubi vivere discedit.

Clarius verò id ipsum periculum s. 15. in ap-
 pend. de diversis sic explicat: *Si diligenter attenditis, Fra-*
tres carissimi, omnes sacerdotes Domini & Ministros Ec-
clesiarum in grandi periculo esse cognoscetis. Ipsi enim
reprehenduntur spiritus Sanctus dicens: Clama, ne cesses,
et tuba exalta vocem tuam, & annuncia Populo meo
peccata eorum, & domui Iacob peccata eorum. Et ite-
rum: si non annunciaueris iniquo iniquitatem suam, san-
ctum eius de manu tua requiram. De ipsis etiam Apo-
stolus dicit: Obedite Præpositis vestris, ipsi enim perurgi-
unt tanquam rationem reddituri pro animabus vestris.
pro se, Fratres, unusquisque vix poterit in die iudicij
rationem reddere, quid de Sacerdotibus futurum est, &
quid sunt omnium anima requirenda? Unde non im-
probat exclamat Trithemius Abbas in sua epist. de Sacerdo-
rum vita c. 2. Miseranda generis humani conditio, quæ
peccatorum scelera debuerant emendare, graviora commisit-
erunt. Sedent pro pudor in villis & urbibus publicè Sa-
cerdotes concubinarum suarum commixtione diffamati,
peccatorum tantus hodie invenitur numerus, ut si Præsul ali-
quis in sua Diocesi tales voluerit corrigere, solæ multitu-
dine vitæ, à proposito terreatur. Ut adeò ferè verifi-
cum videatur S. Chrysostomi pronunciatum: Multi Sa-
cerdotes, pauci Sacerdotes: multi nomine, pauci opere.

CAPVT II.

DE DAMNIS EX MALORVM
SACERDOTVM VITA
ORIUNDIS.

Multa quidem recenseri possent damna, quæ ex im-
 proborum Sacerdotum vita oriri solent, sed quæ
 quatuor præcipuè revocari queunt, videlicet ad damna,
 DEO, Ecclesiæ, ovibus, & ipsis Sacerdotibus oriuntur.
 I. Et primò quidem DEUM quod attinet, quanta is
 damna & injurias à Sacerdotibus malis patitur, S. Grego-
 rio no. 17. in Luc. sequentibus verbis declaravit: *Nullum*
 R 2 *majus*

majus praesudicium, quam à Sacerdotibus tolerat.
 quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit,
 se exempla pravitate cernit; quando ipsi peccata
 peccata compefcere debuimus. Nulla animarum
 quarimus, ad nostra studia vacamus, terrena
 mus, humanam gloriam intenta mente captamus
 ipso, quo ceteris pralati sumus, ad qualibet agendi
 rem licentiam sumimus, & suscepta benedictionum
 rium vertimus ad ambitionis argumentum.
 sas relinquimus, ad terrena negotia vacamus,
 ditatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.
 ipse DEUS jam olim in veteri Testamento per
 claravit, quando Ezechieli Prophetæ in Babylonia
 Spiritu in Jerusalem raptus, ad primum templi
 multitudinem idololatrantium, & picturis reptilium
 malium thus offerentium ostendit. Dein progrediens
 nias Mulierum Adonidem deplorantium, quod
 tudinis & luxuriæ idolum, monstravit, & postulat
 Fili hominis vidisti abominationes maximas, atque
 videbis majores. Et mox in atrium interius introiit
 viginti quinque viros, qui dorsum altari obversum
 ad ortum solis adorabant, conspexit; per quos
 stomus & alij Interpretes peccata Sacerdotum, quæ
 interiori serviebant, intelligit, atque adeo
 ra, non ratione operis, sed tamen ratione statum
 tis censebantur. Unde Malach. 2. sic eos alloquitur
 nunc ad vos mandatum hoc, o Sacerdotes,
 audire, & si nolueritis ponere super cor, ut
 nomini meo, ait Dominus Exercituum,
 egestatem, & maledicam benedictionibus vestris
 dicam illis, quoniam non posuistis super cor
 projiciam vobis brachium, & dispergam super
 strum stercus solemnitatum vestrarum, &
 cum. Et iterum ibidem: Vos recessistis de
 dalizastis plurimos in lege, irritum fecistis
 propter quod & ego dedi vos contemptibiles
 omnibus populis. Quæ omnia Sacerdotibus
 menti tantò potiori jure applicari possunt,
 stantius est illorum Sacerdotium, atque adeo

prædicando, si vitam tanto muneri congruam non instituerint. Unde merito S. Augustinus epist. 148 pronuntiavit: *Nihil est in hac vita, & maxime hoc tempore facilius, & laudabilius, & hominibus acceptabilius Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio, si perfuntoriè atque adulatoriè res agantur: sed nihil apud DEVM tristius, miserius, & damniabilius.*

III. Quòd verò secundò gravia etiam Ecclesiæ damna ex malorum Sacerdotum improba vita, moribusque oriuntur, testatur olim S. Gregorius p. 1. Pastor. c. 2. dist. 23. indicavit dicens: *Nemo in Ecclesia plus nocet, quàm qui per versè agens ordinem vel ordinem Sanctitatis habet. Delinquentem namque hunc nemo redarguere præsumit, & in exemplum culpe vehementer extenditur, quando pro reverentia ordinis peccator honoratur.* Et consentiens S. Hieronymus, veteris, inquit, scrutans historias, invenire non possum stridisse Ecclesiæ, & de domo Domini populos seduxisse, præter eos, qui Sacerdotes à DEO positi fuerant & Propheta, id est, speculatores. *Isti ergo vertuntur in laqueum tortuosum, & in omnibus locis ponentes scandalum.* Neque sanè necesse est, veteres duntaxat historias evolvere, nam si vel nostri tantaxat ævi gesta percurramus, clarissimè deprehendemus, omnes propemodum hæreses ab impijs Sacerdotibus fuisse excogitatas; quod verò majus damnum Ecclesiæ oriri poterat, quàm quòd per tot hæreses tam fœdè contaminata & effusa ejus Religio fuerit? Unde merito de talibus Sacerdotibus Ecclesiæ conqueri, illaque Jeremiæ. c. 10. verba usurpare videtur posse: *Va mihi super contritione mea, pessima plaga mea, tabernaculum meum vastatum est, omnes fideles mei (caritatis videlicet & unionis, quâ Fideles inter se uniebantur,) disrupti sunt, Filij mei (Sacerdotes nempe, qui quasi primogeniti erant,) à me exierunt, & non revertentur. Non est, qui extendat ultra tentorium meum, & erigat pelles meas, quia stultè egerunt Pastores, & Dominum non quaesierunt, propterea non intellexerunt, & omnis grex eorum dispersus est.* Sed & ipsi Pastores & Sacerdotes tales jure illud S. Hieronymi usurpare possunt: *Notus peccatis Barbari & Hæresis fortes fiunt, nostrum virtus Catholicus superatur Exercitus; infelices nos, qui tantum*

difflicemus DEO, ut per rabiem Barbarorum & Hæreticorum illius in nos ira deficiat.

IV. Non minus verò damnus etiam ipsis vobis ex modo Sacerdotum reproba vita oritur; cum, ut S. Bernardus ait, *miseram Sacerdotum conversatio, plebs dicitur sit miserabilis subversio*; id quod S. Ambrosius apud Chantium tr. 2. viig. Aaron. lect. 7. eleganti similitudine declarat dicens: *Sicut in corporalibus membris capiti vitio vitio necesse est, reliquum corpus inundatione mortis lethaliter irrigari; ita & hi, qui caput vitio Ecclesie, morbo suo fraternum vitiant corpus, ut vitio totius corporis compage insauctatum possit evadere, negligentium Sacerdotum vitiositas non infecerit, populum videmus nugacem & indoctum, eo quod habeat Sacerdotes.* S. Chrysostomus verò ho. 38. super aliâ, eâque duplici similitudine id ipsum sic contrahit: *cut in corpore, si aliquod vitiatum fuerit membrum, omnisno languet & stomachus; si autem stomachus fuerit, omnia membra inveniuntur infirma; sic si Christianorum peccaverit, non omnino peccavit & veritur ad peccandum. Ideo unusquisque Christianus pro suo peccato reddet rationem, Sacerdotes autem nolum pro suis, sed & pro omnium peccatis reddent nom.* Et que admodum cum videris arborem palam folijs marcidam, intelligis, quia aliquam culpam circa radicem, ita cum videris populum indisciplinatum & irreligiosum, sine dubio cognosce, quia Sacerdotum non est sanum. Quibus omnibus ad stipulans S. Gregorius ho. 17. in Evang. quarto, inquit, *mundus gladio ferit & dicitis, cuius hoc nisi nostro Sacerdotum peccato agitur percuncti populo auctores mortis existimus, qui esse debent Duces ad vitam: ex nostro peccato populi turba perit est, quia nostrâ negligentia ad vitam erudita non est.*

V. Quarto denique quantum sibi metipsis damnus sunt impij Sacerdotes, clarè S. Hieronymus c. c. sup. Ezech. indicavit, dum dixit: *Grandis dignitas Sacerdotum grandis ruina, si peccant. Latemur ad ascensum.*

amus ad lapsum. Non est tanti gaudij excelsa tenuisse,
 tanti maroris de sublimibus corruisse; nec enim solum
 nostris delictis reddemus rationem, sed pro omnium, quo-
 rum abutimur, donis, & nequaquam sumus de eorum sa-
 liciti. Talibus sanè sacerdotibus velut Judicibus
 spiritualibus multò magis congruit, quàm Judicibus sæcu-
 laribus severa illa comminatio sap. 6. à DEO facta: Quo-
 nam data est à Domino potestas vobis (in Fideles) & Vir-
 (id est, talenta necessaria) ab Altissimo, qui interroga-
 opera vestra, & cogitationes scrutabitur, quoniam cum
 Ministeri regni ipsius (spiritualis) non rectè judicā-
 nec custoditis legem justitiæ, neque secundum volun-
 tatem DEI ambulastis. Horrendè & cito apparebit vobis,
 quoniam judicium durissimum his, qui præsumunt, fiet; exi-
 t enim conceditur misericordia, potentes autem potenter
 tormenta patientur. Unde meritò S. Anselmus in med. ex-
 clamat: O durus, & durior casus! heu perdidit Sacer-
 dotis beatitudinem, ad quam factus est, & invenit mortem,
 quam non est factus. Nec mortem duntaxat, sed gran-
 dem etiam infamiam & confusionem; nam, ut S. Chryso-
 stomus h. 5. in Matt. rectè advertit, verè magna confusio
 sacerdotum, & omnium Clericorum, quando Laici inve-
 niuntur fideliores eis, & justiores. Quomodo non sit con-
 fusiō, esse inferiores Laicis illos, quos & equales esse con-
 fusiō est? quæ omnia magis ex sequenti capite patebunt.

CAPVT III.

DE INFELICI EXITV MA-
LORUM SACERDOTUM.

Quod olim S. Augustinus de doctr. Christ. pronuntiavit,
 dum dixit: Non potest malè mori, qui bene vixe-
 rit; & Sicut bene moritur, qui malè vixit; nam, ut sa-
 pienter advertit Cæsarius in 6. admon. percutitur hęc ani-
 madversio peccator, ut moriens obliviscatur sui, qui vi-
 vens oblitus est DEI; hoc plerumque etiam in Sacerdo-
 tibus impiè viventibus adimpletum esse, crebra experien-

tia & exempla demonstrant. Quia verò varia fuerunt poenitentia
ob quæ infelicem exitum ejusmodi Sacerdotes sunt con-
ti, ideo, ut magis appareat, quàm graviter ea DEUS in-
lis puniverit, placet singula seorsim enarrare.

§. I.

De Luxuria in Sacerdotibus castigata.

I. Agmen inter hos meritò infelix Udo Episcopus
deburgenſis ducit, qui, cum ope B. Virginis & S. Mar-
Ecclesiæ Patroni scientiam inprimis, postea verò eius
piscopatam nactus fuisset, ibique vitam luxuriosam
duxisset, de nocte quondam monialem secum in lecto
hæc verba audivit: *Cessa de ludo, quia lussisti*.
Verum cum tertia vice audiens eandem vocem nec
spuisset, tandem nocte quâdam à latere monialis
ctus, & ad templum, ubi Christus cum sua Matre, Ap-
& Sanctis, S. Mauritio præsertim, & illis, quorum reli-
in illo templo asservabantur, deportatus, ibidem ac-
te S. Mauritio capite plexus, & inferno adjudicatus
fusiùs refertur in Spec. Exempl. tit. iudicium DEL. ca. 16.
II. In Gallia cum Presbyter quidam pellicem in-
diu habuisset, eaque mortuâ, omnino cum alia nupti-
lebrare voluisset, nequicquam à superiore deterritus,
nuptiali die, dum lectum uxori cohabitaturus ingredere-
pentina morte percussus est, uti in eodem spec. v. luxuria
5. videre est.

III. Joannes Dominicus Ottonellus in libro notor-
monita circa periculosam conversationem continen-
bit, anno 1628. Parochum quendam fuisse, qui, cum
stanter concubinam aluisset, tandem gravi & perni-
morbo oppressus est; ad quem cum Notarius vocatus
stamentum faciendum hortatus fuisset, nihil aliud,
has voces: *ab ista meretrices*; expressit. Unde cum
fectâ abiisset iterum, sequenti mane ejus concubina ad
sum venit, eique cum insolito tremore narravit, se à Pa-
eho isto paulò ante mortem vocatam, & tres sellas præpar-
ad lecti spondam collocare jussam esse; quo facto cum

nonnihil ad latus secessisset, ipsum cum alijs, quos tamen non viderat, collocutum, postea ad ipsam accedentem iussisse: ibimus; eaque respondente, in villam ibimus ut salutem recuperaverimus, iterum subiecisse: Ibimus in villam, sed ad infernum. Et scias mecum tres ex oratione Demones hic consedisse, qui decretoriam damnationis sententiam denuntiârunt; quibus verbis cum turbata exisset, paulò post auditâ horrendâ vociferatione, rediisse in cubiculum, & Parochum mortuum invenisse, sulphureum-vaporem tam gravem exhalasse, ut penè exanimis fuerit prostratus.

IV. Idem Author monito 14. notâ 9. narrat, anno Domini 1639. Sacerdotem quendam nonagenarium sexaginta annorum Ecclesiam sibi commissam administrasse, tamque illite-ram fuisse, ut nec latinæ principia calleret. Hunc ego, cum adhuc primis annis curæ susceptæ concubinam carnaliter sub nomine Famulæ suscepisset, & frustra à superioribus admonitus dimittere nollet, tandem in lethalem febrem incidisse, Sacrilegâque in voces contra Christum, ejus Matrem erupisse, &, quotiescunque ad pœnitentiam invitatus excitabatur, ad aliam partem, ne audiret, secessasse, quousque tandem deficiente articulata voce, latrare horrendè incepit, & in isto latratu tres dies perseverans, hæc hæc factâ linguâ, miseram animam ad orcum transmisit.

V. Cracoviensis quidam Prælatus nobilissimo ex genere generandus, cum ad arcem quandam profectus, post cœnam apparet sumptam, remotis mensis, omnes præter concubinam, eum qua multis annis libidinem suam expleverat, ex convulsi exesse jussisset, inchoato noctis primo silentio, concubinâ ad satisfaciendum naturæ egressâ, à nonnullis tectis, nigris, proceris, & flammâ vomentibus cubiculum ingressis tam crudeliter interemptus est, ut Famuli, qui januam nullâ vi referare poterant, tandem per fenestram ascendentes, eundem diu frustra quæsitum, tandem sub lecto inftar globi convolutum, ex toto sanguinolentum, nigerrimum, informem, & abominandum, omnia ossa contracta, & unumque, lectum, & parietes recenti cruore madidos & maculatos repererint. Ex relatione Polonica anno 1642. facta

VI. Anno 1643. D. Alphonfus Mendes, Patriarchæ
thiopiæ Congregationi de propaganda fide sequentem
usdam Sacerdotis luxuriæ penitus immeris caritate
perferipit. In Ceila, unâ ex orientalibus Insulis, Sacer-
cerdos hic multo tempore Concubinam suam domi ad
& aliquot ex ea Filios sustulisset, in gravissimum morbum
conjectus est; quem cum fatalem sensisset, ad vocandam
ria cum ea negotia transegit, tandemque hæc verba
xit: Ego nunc quidem morior, sed cave tu, ne cum
quopiam Matrimonium ineas, nam post mortem
cuius me expediam, & ad te revertar, sicque delictosa
hactenus duximus, vitam porro continuabimus, quæ
Etis paulò post infelicem animam exhalavit.

VII. Conradus Schwaigerus, cum à Religione
superioribus, discedens, Canonicus Passavij esset factus
aliquot annos in fœda libidine exactos, tandem in
Gallicum incidit, qui corpus adeò fœdavit, ut ab am-
torem non ferentibus in gravi ac diuturna ægri-
nitus desertus fuerit. Assistebat sola muliercula, quæ
bebat concubinam, & ipsa Gallica lue correpta.
animam ageret, paulò ante mortem ea ipsum fecit
rant, quæ nec Christianum, ne dicam Sacerdotem des-
Oliverius Manaræus Soc. JESU in catalogo Apostatarum

VIII. Nicolaus Libebat Lotharingus Sacerdos
gionem desertam, usque adeò libidini vacabat, ut
nitus abduci poterit; hinc quondam orto sole per
à domo adulteræ in carceres per medias plateas oppro-
Pastorem egerat, abreptus est; sed neque sic nisi in pe-
fecit; hinc morbo Gallico correptus, dein turpi car-
nundinatione, mercaturâque infamis, demum ob
dium iterum in carcerem conjectus est, è quo cum
vitandi causa effugere, linteis è turri colligatis vel
tis nodis miser corruens, & sicut vas figuli, con-
ctus, infelicem animam efflavit. Ibid.

§. II.

De Avaritia Sacerdotum castigata.

I. De Jordani Cardinalis avaritia à DEO punita sic scribitur
 Celsarius l. 2. c. 22. Ante annos paucos Cardinalis qui
 nomine Jordanus defunctus est; qui, ut ab Abbate
 quendam audiavi, erat avarus valde. Habebat autem Nota-
 rium quendam, Pandolfum nomine: hunc cum pro negotio
 quendam nescio quò misisset, interim expiravit. Eadem ho-
 ra, cum ille expleto negotio rediret, manè ante lucem cater-
 rum miserabilem in agro contemplatus est. Sedebant ho-
 mines in jumentis in ore caudas habentes, versis dorsis ad
 terra illorum, quos Jordanus cucullâ indutus, nudis pedi-
 bus sequebatur, duobus Dæmonibus ducentibus, in quo-
 rum aspectu dum Notarius nimis horreret, clamavit Cardi-
 nalis: Pandolphe, Pandolphe. Subsistente Clerico, &
 dicente: quis es tu, aut quid clamas? respondit ille: Ego
 Jordanus Cardinalis Dominus tuus, & mortuus sum.
 Dicente illo, quò ducimini? ante tribunal Christi, respon-
 dit: Cùmque Notarius subijceret: Nostis, quid de vobis
 futurum sit? non novi, ait ille, DEUS scit; sed cùm venero,
 Petrus de Cardinalatu meam pro me redditurus est ratio-
 nem, Sanctus verò Benedictus de cucullâ (erat enim ex Ordine
 illo assumptus) quod si illam mihi obtinere poterit, sal-
 vabor: sin secus, damnabor. Sicque oculis ejus subtractus

II. De Reginhero Misnensi Episcopo Baronius to. 11. ad
 annum 1066. refert, quòd post refectioem, in cubiculum,
 in quo thesaurum suum habebat, quasi parùm quiescere vo-
 lens se incluserit. Cùmque jam die vigente in Vesperam
 prozer modum, consuetudinèque suam somno indulgere
 videretur, rem in solitam mirantes cubicularij, pulsare o-
 rium ceperunt, sed nec vociferantibus, nec pulsantibus da-
 datur responsum. Tandem effractis foribus irrupentes,
 venerunt eum fractis cervicibus, colore terro exanimem,
 in thesauris miserabilem in modum incubantem.

III. Aliud

III. Aliud non minus terribile exemplum Collecto-
gni speculi Exemplorum V. avaritia. ex. 9. narrat, quod
licet Sacerdos quispiam nimium avarus infirmum quendam
de salute sua desperantem invisens, pactus cum illo
si equum suum infirmus ipsi donare, ipse peccata illius
recipere veller; quam conditionem cum accepisset
ac paulò post defunctus esset, Sacerdos, dum sacris
indutus exequias pro ipso celebrare parat, visibiliter
populo per testudinem Ecclesiæ, magno facto foramine
Stus nusquam amplius comparuit.

§. III.

De Pluralitate Beneficiorum in Sacerdotibus
castigata.

I. Cantipratanus l. 1. apum c. 9. part. 5. & 6. narra-
ta annuam 1238. fuisse Parisijs solemnem disputationem
stitutam ubi omnes ferè Theologi à Guilielmo Episcopo
Parisiensi convocati, unanimiter decreverunt, duo beneficia
quorum quodvis quindecim libras Parisenses pro reditu
beret, simul retineri non posse; duo solum Theologi
licet Philippus Cancellarius Parisiensis, & quidam Arnaldus
postea Episcopus Ambianensis, contrariam sententiam
fenderunt. Paulò post autem Philippus in morbum
lem incidit, in quo, dum Episcopus eundem visitans
tur, ut sententiam mutet, omniaque beneficia
bat, uno retento, resignet, respondit æger, experiri
an damnabile sit, plura beneficia retinere, si que de
Cum verò memoratus Episcopus post paucos dies
tutino oraret, inter se & lumen umbram quandam retraxit
modum conspexit, quam cum allocutus quævisset, in
parte DEI esset? respondit ille: Alienus à DEO sum
pe miserimus ille Cancellarius, cumque Episcopus quæ-
quo in statu esset? damnatus sum, subjecit ille: Quod
fuere causæ damnationis meæ. Una est, quòd contra
fructus annuos contra pauperes timidè reservavi.
est, quòd contra sententiam plurimorum de pluralitate
beneficiorum opinionem propriam defensavi, & in hoc

iculo mortalis culpæ commisi. Tertia est, quòd carnis vi-
cum scandalo multo tempore laboravi.

Item Author loc. cit. aliam narrat historiam de magno
poppiam Doctore, qui supra dictæ disputationi interfuerat,
duas præbendas injustè possidebat, quòd scilicet, cum ei-
in gravi infirmitate constituto suafum fuisset, ut alteru-
ram dimitteret, hoc unicum reposuerit: Orate Dominum,
inspiret. Post cujus obitum, cum miraretur quispiam,
quòd tantus Doctor, si peccatum mortale esset, plura bene-
ficia retinere, in tali statu obijisset, mox quasi semi vigilanti
mortuus apprensus dixit: Hæc sola præbendarum causa est,
pro qua infelix ego æternaliter sum damnatus.

Addit postea idein Author hæc verba: Ego in quadam ci-
uitate Episcopali annis undecim commoratus sum, ubi sexa-
ginta duo Canonici sub præbendis pinguisissimis ducentarum
librarum Parisiensium in Matrice Ecclesia seruebant,
quorum plures erant Beneficiorum plurium detentores. E-
go, qualem viuidictam in ipsos viderim, testis est mihi & Ju-
dex SS. Trinitas. Paucos enim vidi, communi morte defun-
gi, sed omnes subito & repente mori, ita ut quidam eorum
adito, quòd unus Sociorum nocte sanus, manè mortuus in-
uentus esset, complois manibus dixerit: quid vultis? se-
cundum usum & morem Ecclesiæ mortuus est, ut videris. Vi-
di ego in ea Ecclesia quatuor Archidiaconos sic defungi. Pri-
mus eorum de phalerato equo cecidit, & fracta cervice expi-
ravit. Secundus manè in cathedra sedens mortuus est reper-
tus. Tertius in choro stans, cum ad missam elevatio corpo-
ris Christi fieret, cecidit resupinus, & subtractâ loquelâ cum
sensu, quasi brutum animal tertio die sine Sacramentis est de-
fectus. Quartus confessionem, Sacramentâque recusans
mortuus est, & extra exâmterium sepultus.

§. IV.

De Gulæ intemperantia in Sacerdotibus castigata.

I. In villa Bruxellensi Brabantix Sacerdos quidam, cum
aliquot annis nihil aliud, quàm Gulam & Luxuriam medira-
ri vi-

ri videretur, iusto DEI iudicio impræmediatè defunctus
nec multò post, cum alius Presbyter socius illius & con-
sals in crepusculo noctis viam ageret extra villam,
vit miserabilem vocem quasi sub terra clamantis, &
gentis. Consternatus autem, qui suam esset, cruce
inquit; cui respondit alter: Ego sum infelix socius
Cumque rursus alter quæreret, quo in statu esset, vixit
ille, vix mihi, vix, vix, quoniam clausit super crepus-
sculum suum. Et cum pennigero quasi volatu vox in longum
delata & audita est. Cantipr. l. 2. c. 30. part. 16.

II. S. Cyrillus in Epistola ad S. Augustinum nar-
rat, cum Sacerdos quidam ebriosus & luxuriosus de hoc
migrasset, tantus duabus noctibus strepitus campanarum
& aliarum rerum auditus fuerit, ut vicini undique ad
siam confluerent, inusitatum spectaculum visuri: &
omnia in templo eversa, & à flammis ambusta reperi-
Candiz Pontifex communes preces indicens, quid
tumultus significaret, indicari petijt. Quo facto S.
nymus cum magno splendore apparens, indicavit, ut
corpus Sacerdotis ebriosi in locum sacrum indigne
contigisse, iussitque, ut, sicut olim infernalibus igni-
ternum arsurum esset, ita nunc quoque flammis tempo-
bus concremandum offeratur, quod & factum.

III. Joannes Kokfort Bassoviensis Parochus potu
æquo addictus, cum die quâdam cum Nobilibus deo
propinquis à potu temulentus rediret, arripens lagenam
no plenam, nobilem provocat, ut uno haultu illam
evacuarent; recusante verò altero, ego, inquit, sum Sacerdos
& Pastor, tu verò Nobilis & sæcularis, non audebis me
tantillo potu respondere? Nobilis ergo irritatus, re-
quit, & ebibe prius, ego sequar. Dum ergo lagenam
mè evacuavit Sacerdos, retrosum cecidit quasi mortuus
statim in lectum delatus crepuit medius, ac die sequenti
tinctus est. Oliverius in relat.

IV. Jacobus Feurier Sacerdos Trevirensis à Re-
primùm, postea verò etiam à fide deficiens, cum quondam
funere Nobilis Matronæ concionatus ad vespertinam
beralius bibisset, surgensque de mensa domum rediret
in medijs campis obdormiscens, ab alio ut ipse ajebat

est, vocemque audivit juxta se dicentem : damnatus es, quia territus in fugam se dedit, & domum veniens mox graviter morbo correptus est; cumque visitaretur ab Amicis, hoc illi in ore habuit : damnatus sum : & in hac voce non multo post expiravit. Idem.

V. Jacobus Marchantius in Virga Aaron lect. 11. narrat de duobus Parochis, quorum alter tabulato, in qua nuptiale agebatur convivium, corruente oppressus miserè occubuit, scyphumque adhuc in manu gerens inventus est. Alter autem, dum simili convivio nuptiali intererat, temulentus de altiori loco per gradus corruit, & fracta cervice, subito expiravit.

§. V.

De Superbia in Sacerdotibus castigata.

I. Simon de Tornaco celeberrimus Doctor Parisiensis, cum ob raram scientiam ab omnibus suspiceretur, & Auditorum præ alijs Doctoribus accursum maximum haberet, ob hanc elatior factus eò usque per Superbiam deductus est, ut etiamque publica in disputatione dicere ausus sit, tres fuisse in mundo homines, qui eum sectis & dogmatibus suis subjugarunt, Moysen videlicet, qui Judaicum populum subverterit, Machometem, qui Turcas seduxerit: & Christum, qui Christianos fefellerit. Quà blasphemiâ prolatâ mox à DEO puniendus, cæcis primùm oculis, pro humana voce mugire coepit, & epilepsiâ correptus, omnem scientiam & loquendum usque ad eò amisit, ut nihil præter Aleidem concubinam suam nominare posset. Cantiprat. l. 2. apum. c. 48. p. 5.

II. De alio quoque Sacerdote, superbo admodum, & insolente, quàm decebat, bellicoso, S. Damianus epist. 14. ad Deid. Abbat. c. 6. scribit, eum, cum ob varias lites cum alio quoque potente Domino acie contendere decrevisset, & forte cum socijs Missam audiens verba ista : *Omnis, qui se exaltat, humiliabitur : Et qui se humiliat, exaltabitur :* in Evangelio audivisset, turpissima cum elatione & blasphemiâ dicere ausum esse, veram non esse hanc sententiam vel ex hoc demonstrari, quòd si ipse se coram hostibus suis humiliasset

fer, tot prædia & Clientes ipse non possideret. Verum
divinam vindictam adfuisse, dum in acie certans ab
bus, in eo ipso guttore, per quod superbas & blasphemias
ces protulerat, confossus est.

III. Josephus Acosta l. 2. de temp. noviss. c. 11. in
in regno Pervano magni nominis Theologum fuisse,
muliere, quæ divina pati videbatur, seductus, tantum
exoraculisejus opinionem concepit, ut, licet integro
lioqui sensûs & cerebri, serio tamen crederet, se hunc
Pontificem creatum iri; sanctitatem sibi super omnia
los concessam; unionem hypostaticam sibi oblatam
cusatam à se: Christum quoad sufficientiam reatu-
rò quoad efficaciam Redemptorem Mundi fore, quæ
& plura alia cum tanta pertinacia, adductis etiam
lypsi, Psalmis, & Prophetis, testimonijs defendit,
potius à Judicibus inquisitionis adjudicari, quam
suas deserere maluerit.

IV. Lusitanus quispiam Sacerdos, cum ab initio
phiam & Theologiam in Societate docuisset, sed
mores leves & superbiam ad Professionem serius
tur, ad Ordinem Augustinianorum transeundi
impetrasset, ibidem quoque alios contemnere, &
doctos ludibrio habere cœpit; unde permissu DEI
vitium quoque prolapsus est, quod ubi Prior ipse
quâdam nocte, cum audisset, eum in domo me-
ri, armata manu illum ad Monasterium duci, ibique
omnibusque privilegijs exutum flagris eadi, & in
detrudi iussit. Sed ille carcere elapsus in Siciliam
eum vicarij ruralis officio aliquamdiu fuisset
post iter faciens in Grassatores incidit, ab ijsque
occisus est; qui, cum & ipsi comprehensi hoc certum
derexissent, & locum, in quo sepeliverant, indicasset.

facti quidem illuc sunt aliqui, ut honestius illum
lirent, sed à canibus jam devoratum repererunt.

Ribadencira in Catal. Apost.

CAPVT IV.

DE RADICIBUS SEU CAU-
SIS MALORUM SACER-
DOTUM.

Prima, eaque non levissima causa, cur tot mali Sacer-
dotes passim reperiantur, est defectus legitima vocatio-
Nam, ut rectè olim S. Bernardus in serm. ad Clericos
conquestus est, *currunt ipsi, & reverenda etiam Spi-
ritu Angelicis Ministeria apprehendunt sine consideratio-
& reverentia. Nec signum occupare regni caelestis, aut
imperij timent gestare coronam, in quibus avaritia
regnat, ambitio imperat, dominatur superbia, luxuria e-
tiam principatur; in quibus & pessima fortè appareat abo-
minatio, si juxta Ezechielis Prophetiam fodiamus parie-
m.* Sed & Trichemius in cit. Epist. hanc causam assignans,
u. 11. sic loquitur: *Ecce nulla in ordinandis Sacer-
dotum scientia quaritur: non vocati accedere permittuntur,
nunquam vita ordinandorum, ut in primis oportue-
re discutitur. Propterea populus Christianus suis peccatorum
captivus abducitur, concordia fraterna dilectio
solatur. Sacerdotes nostri mundanis cupiditatibus
sunt, corrigere vitiosos non praesumant, quia se deliquisse
majoribus agnoscunt. Pauci etenim sunt, qui moribus
sanctis in Ecclesia nunc fulgeant: pauci scientiam scri-
pturarum amant, pauci commissum sibi gregem verbo & ex-
emplis debite informant.* Unde meritò exclamatur cum
ps. 9. *Multiplicasti, Domine, gentem, sed non magni-
ficasti latitiam.*

II. Altera radix seu causa est nimis in rebus spiritualibus
negligentia: cum enim oratio & exercitia spiritualia sint neces-
sarium & præcipuum instrumentum, quo gratia DEI impe-
ditur, tum ad tentationes Dæmonum superandas; tum ad
officia Ministerij sui ritè & fructuosè obeunda, necesse est, ut
in hac exercitia languent, ipse quoque fervor in sectandis
scripturis, & animabus quaerendis langueat; id quod proph
Isa. 1. *dolor;*

dolor! experientia quotidiana nimium confirmat, dum certis-
 sim experimur, Sacerdotes sine omni interno sensu & gratia Deo
 spirituali passim Sacrificium Missæ celebrare, Hostias immolare,
 orationes recitare, Sacramenta ministrare, Verbum Dei prædicare
 & curam animarum curare; ita ut verè in illis vaticinatio Christi Jo. 15. impleatur
 deatur: *Sicut palmæ non potest ferre fructum nisi in me manseritis*
sic nec vos, nisi in me manseritis per gratiam & frequentem
 conversationem ac orationem; cum enim homo sine Deo in
 statione in hac vita vivere non possit, hoc ipso, si multum
 rebus spiritualibus, & conversatione cum DEO privatur
 consolationem percipiat, ad humanas, sensibilesque
 solationes delabatur, necesse est.

III. Tertia radix non immeritò *Ocium* esse creditur
 cantatum illud malum, & pluvinar Diaboli, in quo
 profectò recumbit, ut dormiat, sed ut in perniciem
 rum soletter invigilet. Debet enim homo aliquando
 & habere, erga quod afficiatur; nisi igitur honesto &
 li labore se occupet, hoc ipso ad inutilia, & non
 ad inhonesta & noxia delabitur. Unde fit, ut tem-
 riosissimum, quo propria & aliorum salus quæri debet
 pissimè elabatur: ut ludicræ confabulationes &
 tuantur; ut divinarum rerum fastidium conspiciatur
 animus flaccescens ad fordida & sensibilia objecta
 tur: ut studium literarum ad conciones & alias
 necessarium intermittatur, & hujus defectu multi
 sæpe errores committantur.

IV. Quarta denique radix & causa est *nimia*
cum mulieribus conversatio: nam, ut rectè Tertullianus
 2. suæ Epist. n. 4. dixit, prima & fortissima Clericorum
 tamenta ex frequenti mulierum accessu proveniunt.
 ros prostravit stulta præsumptio, qui manibus, ut
 rim, instrumenta victoriæ hostibus tradiderunt.
 mē vitatur periculum, si occasio non vitetur. Enim
 femina moratur cum Clerico, solaque resider cum
 bos comedenti præparat, lectulumque dormienti
 alloquitur, arridet, fomenta libidinis admittit
 tumlibet sancta sit femina, semper Clerico est timenda
 sicut scintillæ de carbonibus profiliunt, ita virus

ent, bonitatis ex mulierum assidua familiaritate diffunditur. *Ja*
 nta de porta Diaboli, porta inferni, via iniquitatis, scorpionis que di-
 loca percussio, & nocivum genus fallendi viro casto est fami-
 DE Eluctis femina: cum proximat, stimulat: cum loquitur, in-
 imponit: cum tangit, vehementer exurit. Non damnamus
 sed castitatis denunciamus periculum. Nam sicut
 frequenter, posteaquam Clericus semel corpus suum amplexi-
 o meretricum exhibuerit, raro vel nunquam ad perfectam
 mulationem redit; omnes enim, qui perverso amore ve-
 D pulsat, quanto diutius in cœno luxuriæ jacuerint, tanto dif-
 lilius ad sanitatem mentis revertuntur. Figit in corde hu-
 ano radices vitium fortiter inveteratum. *Quare danda,*
 quod S. Basiliius c. 4. in constit. est opera, ut quantum fieri
 possit, mulierum colloquia, congressusque fugiamus; sin id
 fieri non possit, in eo existendum est certè, ut quam rarissime
 illa fiant. Etenim, ut monet S. Cyprianus l. de
 Cleric. sunt aliqua necessitates, qua nos quoque pri-
 mario feminas videre compellant, ac etiam ipsa de vini o-
 rari vel precepti imperant efficaciam, ut visamus, ut sola-
 mone precamur, ut hortamenta vitalia salubriter intima-
 mus, nec tamen in his officijs minor cura agenda est pro
 moribus nostris, ut clarescant in nostra operatione indicia
 puritatis, severitas non desit, qua cum Clerico Feminam
 adstringere, ut ipsa consolationem nostram suscipiat
 tremore, & ita sentiat visitationis affectum ut Cle-
 ricam generetur.

CAPUT V.

DE REMEDIIS PRO MALIS
SACERDOTIBUS EMEN-
DANDIS.

Primum inter hæc Media locum merito obtinet *Voca-*
tionis sua serietà, dignaque ponderatio & estimatio;
 videlicet, quemadmodum S. Bernardus Religiosis suis, ut
 magis & fervorem in studio perfectionis semper vividum
 conservarent, ante omnia suavit, ut semper vocationis suæ,
 S 2 memores

memores, seipfos alloquerentur, & quærent: *missi?* ita idipsum quoque Sacerdotes pro fervore in legatione retinendo faciant. Quod medium jam olim Trithemius Abbas Sacerdoti, ad quem Epistolam suam scripserat, sequentibus verbis suavit: *que te moneo, ex definitione nominis statum pensare conversationis. Etenim dicimur Clerici, quatenus rem Domini sumus specialiter electi. Interpretemur que vocabulum nominis, & intelligemus qualitates ceptæ honestatis. A clericos ergo Clerici in Domino dicuntur electi. Si nos igitur in sortem DEI vocati scimus, cur adhuc mundo militamus? ad quid in terrenarum hereditatem quarimus, qui DEVM se nunc centem hereditatem expectamus? Omnis ergo ut paulò infra concludit, *serua cor tuum*, ne te mundum avaritia demergat cupiditas, ne libidinis numerum tuum cum peccatoribus in canum luxuria ne superbia fastus te ad inferos sine fine cruciantem trahat. Cave, ne per hujus mundi curas a sorte DEI *da*, cave, ne in via contemptorum DEI pergas.*

II. Alterum medium *seria* & continua divina vitio cum humili de proprijs viribus diffidentia cum enim, ut ex toto hoc tractatu patet, arduum Sacerdotis Evangelici munus, & generosam omnium dinatarum cupiditatum victoriam requirat, meritos sapientissimi Salomonis consilium & exemplatur, atque adeò cum eodem dicit: *Et ut scire, aliter non possem esse continens, nisi DEVS det: sum erat sapientia, scire, cujus esset hoc donum minimum, & deprecatus sum, & dixi ex totis precibus* Eccl. Sap. 8. Quod medium pariter iterum Trithemius 3. n. 12. suavit his verbis: *Noli in tua fortitudine re, noli tibi victoriam arrogare, sed spem tuam in adjutorio scito consistere; nemo enim castus virtutibus gratia enim DEI adjuta carnem vincit bonam oportet autem contra tentationes carnis sine intermissione orare ad Dominum, & dicere: Confige timores meos, à judicis enim tuis timui. Mox ergo infra, ut carnis libido spiritum oppugnare cõperit*

suas ad calum cultor castitatis & dicat: Domine
 Christe, amator casti consilij, tu scilicet vires meas ad ve-
 hendum exiguas, adjuva infirmitatem meam, per ama-
 tionem passionem tuam. Credo in Domino, quoniam si orans
 devotione perstiterit, victoriam adversus carnem facie-
 re impetrabit. Ita sane S. Paulus expertus est, qui, cum
 Dominum suppliciter rogasset, ut tolleretur à se stimulum
 carnis, mox audivit: Sufficit tibi gratia mea. 2. Cor. 12.
 III. Tertium medium est frequens cum bonis & zelosis
 sacerdotibus conversatio; quod jam olim S. Ambrosius l. 1.
 c. 45, sequentibus verbis suavitè sequatur conversationis
 officio, ut adjungamur probatissimis quibusque seniori-
 bus; namque, ut aequalium usus dulcior, ita seniorum tutior est,
 Magisterio quodam & ductu vita colorat mores adole-
 scentium & velut murice probitatis inficit. Id quod ma-
 gis in Confessoriorum electione observandum, in qua, ut
 Author Epist. adventoriæ scribit, ingens momentum
 est positum; DEUS enim homines ad æternam salutem per-
 ducit; si itaque talem Ducem nanciscaris, aut de-
 geris, qui se depravatæ voluntati & libidini accommodet,
 neque morem gerat, nec delinquentem sæpius monere au-
 deat; nec idonea remedia præscribere nòrit, versatur profe-
 ctus salutis tuæ arduum negotium in summo periculo; hinc
 sequitur magna peccandi libertas, excussio timoris di-
 vine, & sub spe facilis veniæ, reditus ad projectum vomitum,
 augetur cæcitas mentis, & scandalum aliorum non le-
 viter nutritur, dum mulum à mulo scabi, & cæcum à cæco
 in perniciem vident.

IV. Quartum tandem remedium est, generosa & conti-
 nua suspensio, & inordinatarum suarum passionum victo-
 ria; nam, ut rectè pius Asceta pronuntiavit, tantum profi-
 cetur (in virtutis studio) quantum tibi vim intuleris. Ad
 hanc autem victoriam obtinendam non parùm conducet, &
 severo & frequenter ex una quidem parte terrenarum rerum
 aversitas, falsitas, brevis, turpitudine, nocumentum perpen-
 ditur; ex altera verò parte quàm omnia alia in spirituali-
 bus objectis & delectationibus reperiantur, accuratè perpen-
 ditur; hinc enim fiet ut digna de rebus cælestibus æstimatio
 concipiatur; ex æstimatione desiderium fruendi oriatur; ex

fruitione fastidium terrenarum rerum sequatur; *namque Spiritu despicit omnis caro*, juxta commune hominum effatum. Unde plura postea alia impedimenta pericula & victoriam tolluntur; nam & nimia atque abjecta familiaritas tollitur, occasiones noxiæ devitantur, otium peritur, & cum hoc velut omnium vitiorum seminatio gravius peccandi pericula declinantur. Quem in hoc valde utiliter à nonnullis suaderetur, ut tunc inchoat (dotij), rum frequentius deinceps Sacerdos quilibet Ignatij exercitijs extollat animum; in his quippe meditationis & gustus rerum cælestium occasio copiosatur, atque adeò admiranda non rarò vitæ pervertit liorem & sanctiorem mutatio est subsecuta. Namque terter S. Gregorius l. 30. moral. dixit, *si carni, quod scindimus, mox in Spiritu, quod delectat, in ventioni quippe anima si exterior evagatio claudis rior accessus aperitur; nam quò extra se spargi per nam mens non potest, eò super se intendere per potest: quia & in altum crescere arbor cogitur, mos diffundi prohibetur; & cum rivos fontis fluentia surgere ad superiora provocamus.* Hinc rii, eodem Doctore teste l. 29. mor. c. 11. qui ministeriis deservire officiis necessitate coguntur, semper ad cordis secreta refugiunt, ibique cogitationis cacumen ascendant, & legem quasi in mente psunt, dum postpositis tumultibus actionum temperationis suæ vertice superna voluntatù sententia perscrutantur.

I. Ut ergo finem loquendi & adhortandi tandem mus omnes Sacerdotes saluberrimis Trichemij verbis quor, & adhortor: *Militia est vita hominù super Miles enim summi Regis es: non licet tibi agones serere. Bonus miles Regem suum, quocumque quitur. Vbi ergo est Rex tuus? in calo; cur illum quera? quid facis in terra, si miles es Regis? ipse enim dicit: qui mihi ministrat, me sequatur, ego sum, illic & minister meus erit.* Sequatur, non gressibus pedum, sed passionibus affectionum. go, qui coronam immarcescibilem victoria expectat,

bonus miles IESU Christi: nulla terrena sollicitudinis
te, aggravet: nulla carnea voluptatis mentem illece-
rangat. Nihil enim Christi milite felicius: cui promit-
tur regna caelorum: nihil laboriosius, qui quotidie de vi-
periclitatur: nihil fortius, qui vincit diabolum: nihil
necilius, qui a carne superatur. Non te domus avocet:
parentela impediatur: non caro constringat. Volo te sine
sollicitudine esse: ut liberè cogites, qua DEI sunt. Nudus
expeditus ad caelum vola: quia nudum te mater genuit:
dom terra suscipiet. Ama, quod non perdas: contemne,
tenere non pravales: quare, quò in aeternum feliciter
vivas. Ita vive: ut mori non timeas. Bona conscientia
non metuit: quia per illam se ad aeterna caelestis pa-
raetia gaudia venturam esse cognoscit. Habes nunc, aman-
ne frater, quod à me postulasti: habes aliqualem bona
rationis formulam, cui imprimaris: habes sancte
rationis normam, ad quam sedulo possis habere recur-
sum. Feci, quod potui: non quantum volui. De reliquo vi-
secundum Evangelium & constitutiones sanctorum Pa-
trum: in quibus omnis perfectionis Christiana
forma conspicitur.

S 4 INDEX